

РИК ЗАЛОЖЕННЯ 1908.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
Виходить три рази на тиждень.
ВІСНИК, ЧЕТВЕРГ І СУБОТУ.
Видання.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
30 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Аді листів, моніторів і членів треба
написувати на адресу "СВОБОДА".

ESTABLISHED 1908.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN RACE ASSOCIATION
at 30 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ. Урядовий орган Українського Народного Союзу — "СВОБОДА" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РИК XXVIII. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., ВІСНИК, 12-го ЖОВТНЯ 1920. ЧИСЛО 123. ТОЛ. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, OCTOBER 12, 1920. No. 123.

МІСЬКІ САМОДАВЦІ ЗАЯВЛЯЮТЬ ВІСНУ.

Мировий договір готовий до підпису.

3 МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В РИЗІ.

ТЯЖКО ПОГОДИТИСЯ НА МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

РИГА, 9 жовтня. (А. П.) — Делегати Польщі і соювіської Росії, які відбули довге засідання вчора ввечері, щоб дійти до згоди в справі переміри, підписали угоду наповно сьогодні.

Польки настали, щоб переміру укласти в житті в 6 днів по його підписанню. Вони кажуть, що неможливо по-збирати порозкидані відділи кінноти в короткі час. Болшевицькі ж хочуть лише 4 дні такої ласки. Треба ще погодити ті спроби за руського, за француза з Варшави підчас перших днів війни це неможливо урядом; крім того треба виправити порозкидані в демаркаційній лінії межі Польщі, Білорусії й України, а також і економічні казавали.

ЧОМУ ПОЛЬКИ ЗВОЛЮЮТЬ З ПІДПИСАННЯ?

Литовські влади нарікають, що Польки перешкоджають підписанню сучасного перемир'я, щоб зайняти всю спільну територію наперекір Комісії Ліги Народів, яка має намір укласти польсько-литовський спр у установлю провізоричну границю і казала обом сторонам укласти в 3 і 3 пів міль від цієї лінії. Литовці кажуть, що Польки не хотять поділити свого загибелі.

ПЕРЕМІРЕ ГОТОВЕ, АЛЕ ЩЕ НЕ ПІДПИСАНЕ.

РИГА, 10 жовтня. (А. П.) — Руссько-польська конференція припинила свою останню роботу, розпочала сьогодні наповно свою роботу. Делегати з обох сторін підписали завтра (11-го жовтня), одначе ще не установлено чини.

Завданням уряду, після пачу на який закінчення, триває 25 днів. Воно розпочинається в чотирі дні по підписанню. По підписанню 25 днів можна зрівняти умову за 48 годинним рішенням. Коли по укладі 25 днів не буде зрізання, то буде тривати без обмеження. Коли ж одна сторона скаже його закінчити, то мусить повідомити противну сторону 10 днів наперед.

ПОЛЬКИ ТАКІ ХОЧУТЬ ЗБИТИ ЛИТОВЦІВ ЩЕ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯ ПЕРЕМІР'Я.

ВАРШАВА, 8 жовтня. — Урядове задоволення конференції говорить про похід польських військ на півночі, але не згадує нічого про закінчення уряду з болшевицькими.

Завданням доносить про закінчення Польками місцевості Ошмині і стацію Соли, та про переривання комунікації між Вильно і Молодечном.

Комунікації, що Литовці, мимом перемир'я, підписали мимом до ворожі крає, і напали на польські становища понад ріку Меречанкою.

ІДУТЬ НА ВІЛНУ.

РИГА, 9 жовтня. (А. П.) — Литовці й Польки закінчили завоювання, і на півночі Литви, щоб цілий вечірний день у віддалі 10-12 миль на південь від Вильни, столиці Литви, з тяжкими втратами по обох сторонах, — каже урядове литовське, — закінчення сьогодні. Боротися буде йти до кінця — сказав там.

«На випадок нашого успіху в ліній Вильни, алітвської місії будуть заохоронувати наші інтереси і заступати литовське правління» — каже комунікація.

Французькі й англійські офіцери і французький консул поїхали на фронт. Комісія Ліги Народів не приїхала до Вильни. Там єсть війська конференції в Сувалках — кіннотні задоволення.

Полковник Шардін, з французької армії, стоїть по сторони Польки, кажучи, що Литовці члени комісії: Італієць, Японець, Англієць і Румунський і Серб.

ПОЛЬКИ ІДУТЬ ЗНОВА В ГЛУБИНУ РОСІЇ.

ЛОНДОН, 10 жовтня. — Що Польки добре приїздили в Росію, пізнали по нинішнім болшевицьким задоволенням, яке доносить про закінчення в околиці Олександрівки (около 30 миль на північній схід від Риги) на голубиним фронті, каже задоволення. Польки зайняли вже на правий берег ріки Дніпра, ідуть знову в бій в околиці Александрівки.

ПОЛЬЩА ГРАЄ КОМЕДИЮ.

Польські журналісти займають Вильну проти волі польської команди.

ПЕРЕД СВІТОМ КАЖУТЬ, ЩО ЦЕ ЗРОБИЛИ «ЛИТОВСЬКІ І БІЛОРУСЬКІ ВІСНИКИ».

РИГА, 10 жовтня. (А. П.)

Польський генерал Желігонський з двома, дивізіями литовських (2) і білоруських військ увійшли до Вильни о 5 годині вечером, як при це говорять сьогоднішні урядові польське задоволення.

Генерал Сікорський, командувач армії на північній фронті, доносить, що генерал Желігонський мусів зрезигувати, щоб в той спосіб виконати волю свого журналіста, щоб він вильну бачити Вильну.

Польські заготовки при польській мирній делегації кажуть, що вони не знають, як польський штаб порубив які крики, щоб прогнати згубованих військ з Вильни.

«ЯК НЕ ПРАВЕМО ДО ЛЕВУ»

ЛОНДОН, 10 жовтня. — Телеграма з Вильни до лондонського «Таймса», виставлена в п'ятницю, каже, що польські офіцери, члени комісії в Литові (на полудні від Вильни) заявили ще в четвер, що вони ринуться зайняти Вильну за згодою або і без згоди польського правління. Вони не мають нічого боюватися «галакани» алітвської військової атташе, британського партієра.

3 РОСІЇ.

СОВІТИ МУСИЛИ ЗАКЛЮЧИТИ МИР З ПОЛЬЩОЮ.

Болшевицька армія розташується.

СТОКГОЛЬМ, 10 жовтня. Делегати до газети «Денні Нюні» з Ревалю доносить: «Нема сумніву, що болшевицька армія розташується. Нові мирові умови перефоровані до шкідливого розкладу, але це не запобіжить деморалізації. Діється, що розстрілюють 12 делегатів, яких вислали армія, викликаючи велике обурення серед журналістів і це було причиною, що Польки відіслали похід на річку Німему. Коли ж армія вислали другу, але вже з порозогом, з жаданням сучасного закінчення мира і і доплати за сатисфакцію за розстріл першої делегації».

ПОВСТАННЯ В НИЖНІЙ НОВОГОРОДІ.

ВАРШАВА, 9 жовтня. (А. П.) — Нове повстання проти соціального правління вивелося в Нижній Новгороді 265 миль на північ від Москви. Там шість тисяч до руської кінноті.

3 ПОЛЬЩІ.

ПІСЛЯ МІСТО ТОМСЬКА, В ЦЕНТРАЛЬНІЙ СИБІРИ, ЗГІДНО З ДОНОСЕННЯМ РУССЬКОГО ЧАСОПИСЦІ, ЯКІ НАПАЛИ НА НЕГО.

Бездарота телеграма з Москви доносить, що військовий бунт вийшов в гарнизоні в містечку Аргунінах. Делегати кажуть, що салдати хоматються салдатового союзу.

ВІГЛЯДИ ВРАНГЕЛЯ. (Телеграфує британський генерал-майор Френсис Моріс до Н. Й. Геральда).

ЛОНДОН, 10 жовтня. Генерал Барон Петро Врангель забезпечив своїй армії становище в голубиним фронті, яке по всім ймовірностям він зможе видержати через надходячу зиму, а навіть в вигляді, що він зможе поліпшити його матеріально.

ЩЕ ТРЕБА ЗАВІДУВАТИ ДВОМ ПРИЧИНАМ: ПЕРША: ЩО БОЛШЕВИЦІ ЗАВЕРШУЮТЬ СВОЮ ГОЛОВНУ СПРАВУ ПРОТИ ПОЛЬКИ НА ПІВНОЧІ, АЛЕ ПОСЛІДНІЙ ВІДПОВІДЬ НА ПОСЛАНИЙ ПОЛІТИКОМ БОЛШЕВИЦІМ ПОКАЗУЄ ДОБРИМІ СТРАТЕГІЯМИ, ЩО ХОТІЛИ ЗРОБИТИ ОДИН РІВ З ОДНИМ ЧАСІ. ПРОТИ ВРАНГЕЛЯ ІДУТЬ ВОНИ ВІДНОСНО МАЛУ АРМІЮ. ОДНАКІ Ж МЕТОДИ НЕ БУЛИ ТАК РОЗУМНІ, ЯК І СТРАТЕГІЯ І ТОМУ І АРМІЯ РОЗЛАТЕЛАСЯ ПЕРЕД НАСТУПОМ ПОЛЬКИ. ВОНИ НЕ ВИМІЛИ НАДАТИ АРМІЇ ДИСЦИПЛІНУ, А ТАКОЖ І МОРАЛЬНІ СМАИ ДЛЯ ВИДІЛАННЯ ДАВНОЇ БОРОТБИ.

Друга причина добрих вглядів Врангеля, це факт, що він намісав деякого від свого попередника Врангеля. Супроти насліддя він поводитися по людськи і організує добру адміністрацію, займає край. Хоч його армія велика, то одначе через те, що він залучився з Петлюрою і з протиболшевицькими відділами України на своїм ліній крилі, а з краєм на правіх Врангеля може виставити програти болшевицькі, а великою масою України і Кавказу.

Коли він дальше буде поступати розумно, то зникає для мене населення, від якого може дістати свіжого репуту, а це ще більше скріпить його дотеперішнє становище.

РУССКІ ПІДВОДНІ ЛОДКИ НА БАЛТИЧСЬКОМУ МОРІ.

РИГА, 10 жовтня. (А. П.) — Польський делегат доносить, що доквирти приїхали в Данію з руськими підводними лодками. Про ці лодки були вже перед тим вісті в алітвських кватирках. Є поголоши, що болшевицькі підводні лодки, що в Данії, підійшли до берега Данії, що замінила їм сейчас кожний рух.

БОЛШЕВИКИ БЕРУТЬСЯ ДО ОБОРОНИ.

ЛОНДОН, 9 жовтня. Болшевицькі задоволення в Ризі вказують на новий наступ руських військ проти Польки — як про це доносить кореспондент газети, «Дейлі Мей» з Риги, соювіської військової урядової газети, що в Ризі підійшли Мінські і зобов'язуються до галайської границі.

(Дотепер не було вісти, що в Польки зайшли Мінські, отже Москва не мала від його підписання, що ред.)

Юрій Черчилль, болшевицький міністер закордонних справ, телеграфував руській делегатації, що соювіський війська в голубиним фронті закінчили боротьбу проти Врангеля — так доносить кореспондент.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТІ.

НЕБЕЗПЕЧНО ДАТИ ФІЛЬМУ ЯЗЫКОВИ.

Президент Вільсон в капелі із за довірчю промови.

ОБЩОВАВ ПОМІЧ РУМУНІ І СЕРБІ.

Після кількох днів записав сенатор Спенсер, що президент Вільсон підчас свого поїзду на європейську конференцію в Парижі в маю 1919 р. сказав на тайнім засіданні представників Румунії й Сербії, що Америка дасть військової поміч тим країнам на випадок потреби.

Президент Вільсон відповів на це, що він не пам'ятає ніякої подібної промови і що твердження Спенсера єсть хибне.

Наслідком цього починати тепер політичні шуми, що в геогорфічній текстом тодішньої промови президента. Капіт з тим, що дотичне засідання уважеться за тайне і тому не мусить з нього оголошувати промови.

ЛЕБС ОСТЕРІГАЄ РОБІТНИКІВ ПЕРЕД ФАЛШИВИМИ ПРОВІДНИКАМИ.

АТЛАНТА, 9 жовтня. — Ебен В. Дебс, соціалістичний кандидат на президентські вибори в Сполучених Штатах, що сидить тепер у федеральній в'язниці за зломаніе воєнного закону, «про шпанаху», видав новий покінок до робітників Америки. В покінку згадує називає, що робітничий доводив вважали на своїх провідників, бо деякі, так звані голівни «провідники», є голівниками зрадниками робочого ладу.

Дебс сказав, що така зрада єсть злочинним виступом політиків Гомерів в робітничих колах.

ТЕПОР В БАВОВНЯНИХ СТЕПТАХ.

АТЛАНТА, 9 жовтня. — Нічні наїзди на бавовняні челяди («ліжники» — фабрика, де чешуть і прасують бавовну ред.) відбуваються раз-по-раз. Нерідко злодій поміщають остоги, а з ними і сірники, щоб чесалні не відважувалися працювати, доки ціна бавовни не підійде до 40 центів від фунта. Сірники мають означати, що хто не посухає заводу, то йому згорить фабрика. Ночі одначе не говорять уст.

ТАКІСЯМИ ОСТОГОЮ ПОЯВЛЯЮТЬСЯ БАВОВНЯНИХ КОРА В ДЖОРДЖІЯ, АЛАБАМІ, САВЕРКАЙНІ І ФЛОРІДІ. ТИМ ДУЖЕ СТЕ...

Прем'єр відкинув пропозицію заведення «домініантної автономії» (на взір Канади) і сказав, що правління не може піти дальше в уступках для Ірландії ніж Глестон 1888 р. або Есквіт в 1912 р.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В НЬЮ-ЙОРКУ

ВЖЕ МОЖНА ЗНОВА

КАТИ І ПОСЛАТИ ГРОШІ ДО ВСІХ ПОВІТІВ СХІДНОЇ ГАЛИЦЬНИНІ ЩОДО БЕЗПЕЧНО І БЕЗ-ЖАДНИХ ПЕРЕШКОД.

ПАСПОРТИ впроваджені противом кілких діл.

ГРОШІ вислали в ДІПЛАХ чекими Американ Експрес Компані, котрі в край дуже потрібні і курортні листи, отже проміж до 5 тижнів гроші будуть вже в руках адресатів.

130.118.

ШІФКРАТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ на Бразил, Гаїтубі, Галамсі та інші діл продало до компаній шіф.

З КРАЮ сповідаючи всю нашу родину і зможемо в як найкоротші часі і виробити всі ці потрібні до своїх документи.

ПОЛОГАТИМО нам усіх справ, табуларій, стаціонар і матеріал в степі краді і англійським документами, як і сповідаючи, контракти етні і проклами і т.

Після сього вже приходить по багатьох історіях в як тих справ до своїх однокорів української народності історичні на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE,
30 E. SEVENTH STREET,
NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

ПЕТЛЮРА ЗАВЧИВСЯ З ВРАНГЕЛЯ.

БЕРЛІН, 8 жовтня. (Пр. Т.) — Генерал Петлюра, український протиполітичний лідер і союзник Польки, перейшов на сторону Врангеля, щоб з ним разом вести дальше боротьбу проти болшевицької України.

БУДЕННИЙ ПЕРЕЙШОВ ВІД БОЛШЕВИЦЬ ДО ПЕТЛЮРИ.

(Телеграфує Карл Вільс до Н. Й. Америка).

БЕРЛІН, 7 жовтня. — Руський мир, як на цю справу, здається, не має нічого до діла. Червоної соювіської медіації стрінувся з найшляхетнішим противником — з комбінацією голоду, холоду і мілітарного покісання.

Генерал Буденний, славний провідник кінноти, має стати перед воєнний суд іза своєї нещадної колю. Лейбніс російської імперії Петлюри, протиполітичний командант на Україні.

Прихильники Леніна вказують, що Мір в Ризі дасть йому змогу кинути всі сили проти Врангеля.

БОЛШЕВИЦЬКІ ЗВІСТВА В КАМЕНІ-ПОДІЛЬСЬКІМ.

ВІДЕНЬ, 21 вересня. (У. П. Б.) — Про опорожнювання Каменця (Польського) каже петлюрист 164. Українці як закладники в глибину Росії. Межі заборони знаходяться загалом собі, що не брали у часті в прокламачом життє, як свідчили, учители і члени українських кооператив. По над 80 осіб розстріляла «чрезвипадки» без суду, меж прибувши до кафе, де підпалити Матієвського і Котляревського, театрального артиста Юра, ректора семінарії о. Табінського і другі.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ВІТОВ ЗВІСЛЮЄ НА ПЕТЛЮРУ ВІНУ ЗА ПОГРОМИ.

БЕРЛІН, 8 жовтня. (Д. Ціт) — Польський прем'єр Вітос звів за ті погроми на іде Вітос на Петлюру. Він каже, що хопи такі обурені, що деякі навіть на прихід болшевицькі, щоб ними побачити дотеперішню ласу.

